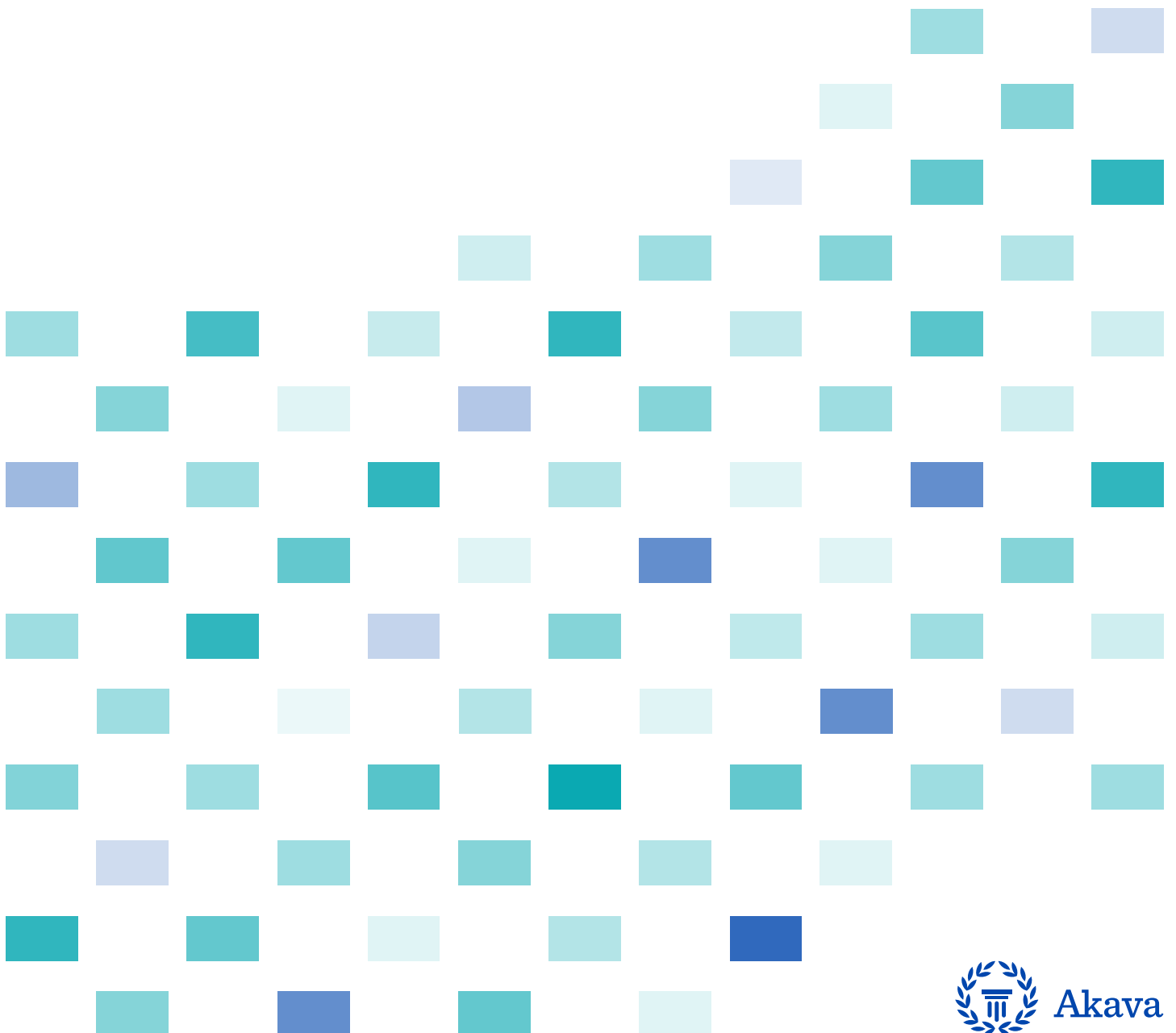

Työttömyyskatsaus huhtikuu 2019

Artikkeli 6/2019

Artikkeli 6/2019

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut, työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 29.4.2019

Yhteenveto

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien määrä on edellisvuotta alhaisemmalla tasolla, mutta kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettu trendi näyttää työttömyyden laskun pysähtyneen. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2019 maaliskuun lopussa yhteensä 33 317. Määrä on 3 144 henkilöä eli 8,6 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Luvut eivät sisällä lomautettuja.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

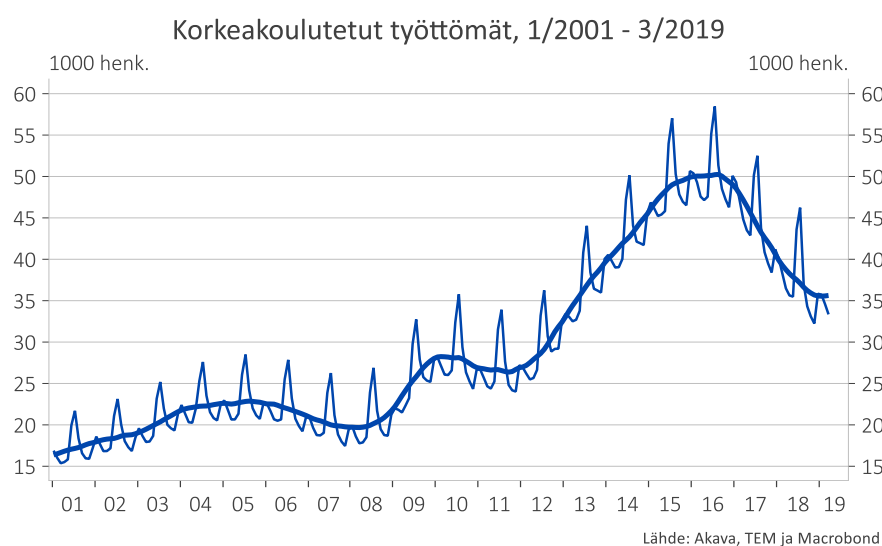
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus huhtikuu 2019

Artikkeli 6/2019

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä edellisvuotta matalammalla tasolla, mutta lasku on pysähtynyt

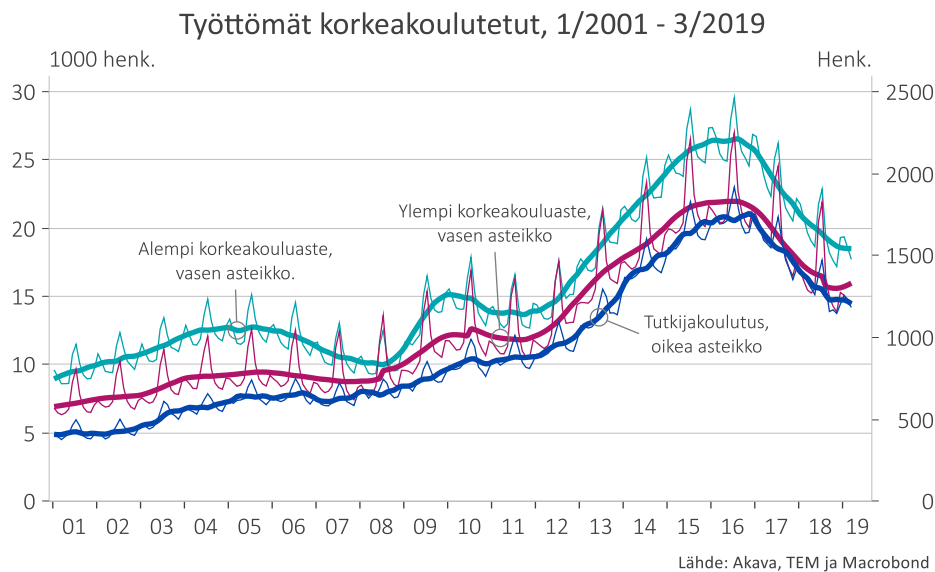
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien määrä on edelleen selvästi edellisvuotta alhaisemmalla tasolla, mutta kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettu trendi näyttää työttömyyden laskun pysähtyneen.

Korkeakoulutettuja työttömiä oli maaliskuun 2019 lopussa yhteensä 33 317. Määrä on 3 144 henkilöä eli 8,6 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 17 708 (muutos vuoden aikana -9,9 %) ja ylemmän 14 426 (-6,8 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 183 (-11,6 %). Kaikkiaan maaliskuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 223 386, joka on 10,2 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Kaikki	2018/3	2019/3	Muutos,	
			lkm	Muutos, %
Perusaste	64 389	56 485	-7 904	-12,3
Keskiaste	120 215	108 627	-11 588	-9,6
Alin korkea-aste	16 537	14 493	-2 044	-12,4
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	19 651	17 708	-1 943	-9,9
Ylempi korkeakouluaste	15 472	14 426	-1 046	-6,8
Tutkijakoulutus	1 338	1 183	-155	-11,6
Korkeakoulutetut yhteensä	36 461	33 317	-3 144	-8,6
Kaikki työttömät yhteensä	248 809	223 386	-25 423	-10,2

Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettujen trendilukujen mukaan tarkasteltuna alemmalla korkeakouluasteella ja tutkija-asteella työttömyys on edelleen hienoisessa laskussa, mutta ylemmän korkeakouluasteen suorittaneiden työttömyys on kääntynyt nousuun.

Myös korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on pienempi kuin edellisvuonna. Työttömänä oli maaliskuun 2019 lopussa 2 670 korkeakoulusta vastavalmistunutta. Tämä on 8,4 prosenttia vähemmän kuin vuoden takaisessa tilanteessa. Vastavalmistuneita työttömiä oli kaiken kaikkiaan maaliskuun lopussa 12 231 (-6,4 %).

Vastavalmistuneet	2018/3	2019/3	Muutos, lkm	Muutos, %
Perusaste	159	152	-7	-4,4
Keskiaste	9 740	9 070	-670	-6,9
Alin korkea-aste	231	303	72	31,2
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 821	1 634	-187	-10,3
Ylempi korkeakouluaste	1 029	979	-50	-4,9
Tutkijakoulutus	63	57	-6	-9,5
Korkeakoulutetut yhteensä	2 913	2 670	-243	-8,3
Kaikki työttömät yhteensä	13 069	12 231	-838	-6,4

Työttömien määrä on oikeustieteen maistereita ja kandidaatteja sekä hammaslääkäreitä lukuun ottamatta pienempi kuin edellisvuonna kaikilla tarkastelussa mukana olevilla akavalaisilla koulutusaloilla. Useilla koulutusaloilla työttömien määrä

¹ Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

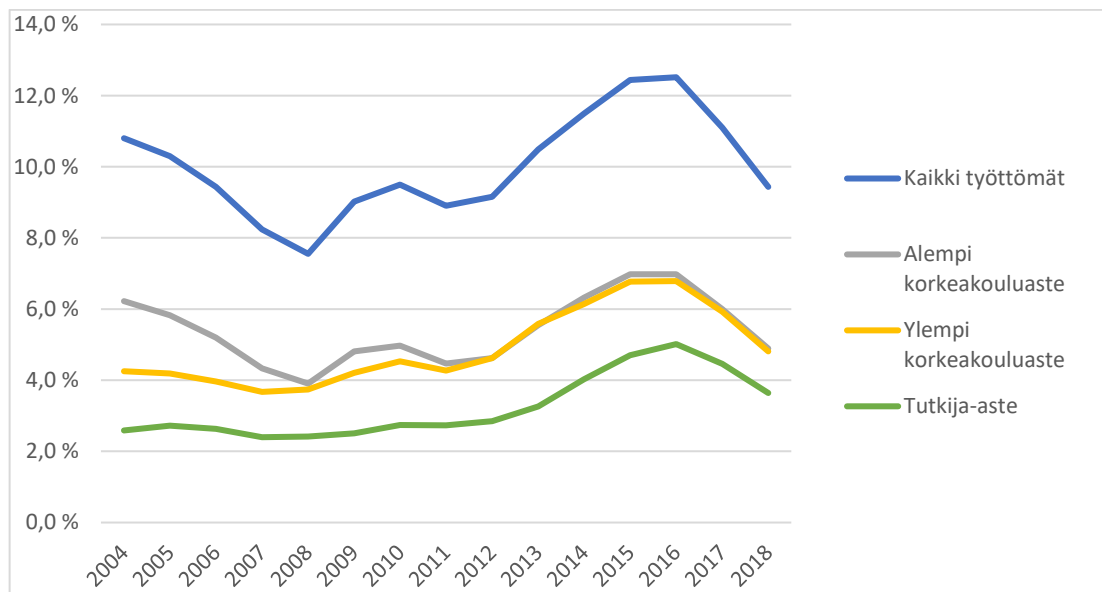
on yli 10 prosenttia matalammalla tasolla. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistetun trendin kolmen kuukauden muutoksesta (alla olevan taulukon oikeanpuolimmaisın sarake) kuitenkin huomataan, että työttömien määrän vähentyminen on pysähtynyt tai kääntynyt kasvusuuntaan useilla koulutusaloilla. Monilla korkeakoulutettujen koulutusaloilla siis näyttää viime kuukausina tapahtuneen käänne huonompaan suuntaan työttömyyden kehityksessä.

	Työttömien lukumäärät ja muutokset				Trendi- muutos
	2018/3	2019/3	muutos, lkm	muutos, %	%, 3 kk
Insinööri (ml. rakennusarkkitehdit)	4950	4367	-583	-11,8	-1,9
Tradenomi	3591	3192	-399	-11,1	-0,5
Filosofian maist. (hum.)	2440	2127	-313	-12,8	0,5
Kauppätiet. koul. (ylempi tutkinto)	2062	1982	-80	-3,9	0,9
Diplomi-insinööri	1961	1743	-218	-11,1	1,3
Filosofian maist. (luonnont. ala)	1596	1473	-123	-7,7	1,6
Valtio-, yhteisk.- tai hallintot. maist.	1324	1256	-68	-5,1	3,1
Taideaineet (ylempi tutkinto)	1081	1046	-35	-3,2	0,9
Tohtori	925	824	-101	-10,9	-0,3
Sosionomi, sosiaalialan amk	947	781	-166	-17,5	-4,0
Kasvatustieteiden maist.	808	737	-71	-8,8	7,1
Kauppätiet. koul. (alempi tutkinto)	610	562	-48	-7,9	-1,7
Humanististen tieteiden kand.	559	511	-48	-8,6	1,0
Oikeustieteen maist./kand.	365	387	22	6,0	2,5
Luonnontieteiden kand.	292	279	-13	-4,5	2,3
Lisensiaatti	278	246	-32	-11,5	-1,9
Agronomi, maa- ja metsät. maist.	251	224	-27	-10,8	0,9
Lastentarhanopettaja	234	212	-22	-9,4	-0,7
Teol. koulutus (ylempi tutkinto)	234	196	-38	-16,2	-0,7
Lääkäri	110	91	-19	-17,3	-7,3
Arkkitehti	99	90	-9	-9,1	2,3
Farmaseutti	111	89	-22	-19,8	0,6
Hammaslääkäri	31	33	2	6,5	5,7

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetyksi sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,8–4,9 prosenttia. Tutkija-asteella osuus oli 3,6 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 9,4 prosenttia.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004–2018, %

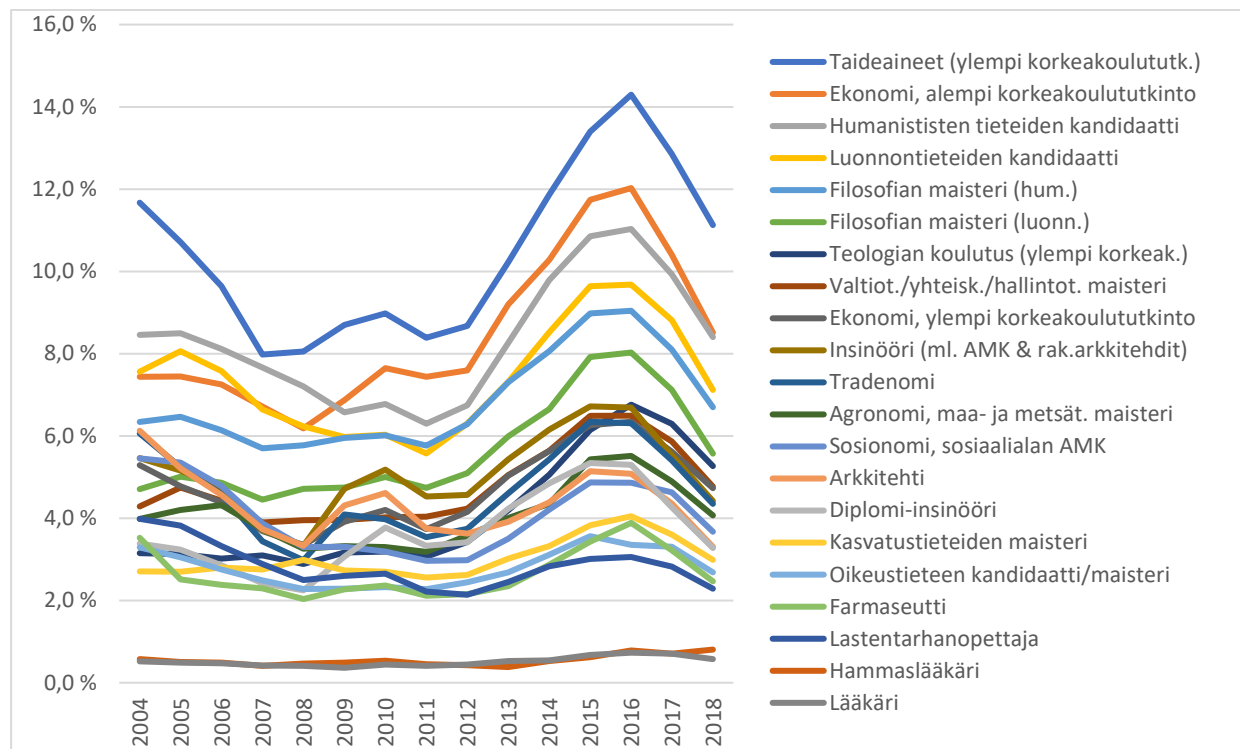

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa ja vanhoissa alemmissa korkeakoulututkinnoissa: ekonomeilla, humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko tarkastelujakson ajan korkeammalla kuin muilla aloilla.

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työnvälitystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2018, %

Muutoksia työvoiman määrässä eri koulutusaloilla

Edellisistä erityisesti taideaineiden sekä filosofian maistereiden (humanistiset tieteet) tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä (työlliset ja työttömät yhteensä) on ollut tarkastelujaksolla voimakkaassa kasvussa. Luonnontieteellisen alan filosofian maistereiden määrä on kasvanut vähemmän. Vanhoista tutkinnoista ekonomien (alempi korkeakoulututkinto) määrä on vähentynyt huomattavasti ja humanististen ja luonnontieteellisten alojen kandidaattien määrä on muuttunut vain vähän.

Kaiken kaikkiaan korkeakoulututkinnon suorittaneen työvoiman määrä on ollut pitkään kasvusuunnassa. Alemman korkeakouluasteen tutkintojen määrä on kasvanut nopeammin kuin tutkija-asteen, joka puolestaan on kasvanut nopeammin kuin ylemmän korkeakouluasteen.